

بن‌لادن مهره پاکستان بود

عملیات کشته شدن بن‌لادن در پاکستان توسط یک گروه کوچک از نظامیان آمریکایی، پرسش‌ها و ابهامات زیادی به همراه داشته‌است.

عملیات کشته شدن بن‌لادن در پاکستان توسط یک گروه کوچک از نظامیان آمریکایی، پرسش‌ها و ابهامات زیادی به همراه داشته‌است.

این ابهامات تا آنجایی است که باعث شده بعضی نسبت به اصل خبر هم ابراز تردید می‌کنند. در این باره و همچنین درباره تأثیر حذف بن‌لادن بر آینده طالبان و القاعده با دکتر حسن بهشتی‌پور کارشناس مسائل بین‌الملل در حوزه روسیه و قفقاز گفت‌وگو کرده‌ایم.

8226# عملیات کشتن بن‌لادن جدا از بعد رسانه‌ای، چه پیامدهای سیاسی‌ای خواهد داشت؟ دولت اواما در حال حاضر با مشکلات اقتصادی روبه‌روست. کسری بودجه 1400 میلیارد دلاری دولت آمریکا در کنار ارزش پایین دلار که اکنون در پایین‌ترین سطح قرار دارد، نشان می‌دهد که شرایط اقتصادی آمریکا چندان مساعد نیست. محبوبیت اواما هم نسبت به 2 سال قبل افت کرده‌است. این عملیات در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا خیلی به کمک اواما آمده‌است. جمهوریخواهان با کمک تی‌پارتی جریان ملی‌گرایی را در آمریکا زنده کردند و با طرح سؤال درباره آمریکایی‌بودن اواما فشار زیادی در این باره ایجاد کردند. این عملیات اما این فشارها را به شدت کاهش می‌دهد.

8226# این عملیات همزمان شد با تغییر و تحولات در تیم امنیتی و دفاعی اواما. این همزمانی چه معنایی دارد؟ این عملیات در واقع موقعیت دیوید پترائوس رئیس جدید سیا و لئون پانتا وزیر جدید دفاع آمریکا و همچنین سفیر جدید آمریکا در افغانستان که قرار است رایان کراکر باشد را به شدت تقویت کرد. درحالی‌که در سال‌های گذشته بحث‌های بسیاری درباره اختلافات میان سیا و وزارت دفاع آمریکا و به‌طور کلی دستگاه اطلاعاتی و نظامی مطرح شده‌بود، این عملیات هماهنگی و همکاری بسیار خوب و نزدیک این دو دستگاه را به رخ کشید.

8226# بعضی بن‌لادن را مهره آمریکا می‌دانند و می‌گویند که او ابزاری در دست آمریکا بوده‌است. بن‌لادن بیشتر از آنکه مهره آمریکا باشد مهره پاکستان بوده‌است.

8226# آینده القاعده بعد از بن‌لادن چه خواهد شد؟ بن‌لادن نمادی برای القاعده بود که ضربه خورد. مجموعه القاعده جریان متمرکزی نیست بلکه جریانی متکثر است که در نقاط مختلف دنیا به اشکال مختلف حضور دارد. در مصر، اندونزی، لبنان و نقاط دیگر. این جریان 2 ویژگی دارد. یکی قشری‌گری و برداشت طالبانی و بسته از اسلام و دیگری ضدآمریکایی‌بودن آن است. این جریان کاملاً متکثر در نقاط مختلف فرماندهان مختلف دارد. در ماه‌های گذشته چند تن از فرماندهان طالبان و القاعده کشته شده‌اند و اوجش بن‌لادن بود، اما القاعده به‌عنوان یک سازمان، سریع رهبران و فرماندهان کشته شده را جایگزین می‌کند.

8226# کشته شدن بن‌لادن بر طالبان چه تأثیری می‌گذارد؟ رابطه طالبان و القاعده یکی از پیچیده‌ترین مسائل سیاسی 10 سال اخیر بوده‌است. به سادگی نمی‌توان تحلیل دقیق داد که رابطه طالبان و القاعده و ارتباط تشکیلاتی این دو جریان چیست.

جریان طالبان هم بسیار متکثر است نه متمرکز. این گروه‌ها فقط اسمشان یکی است ولی از جریان‌های مختلف تشکیل شده‌اند. مثلاً جریان طالبانی که در قندهار می‌جنگد با جریان طالبان جلال‌آباد متفاوت است. همه اینها رهبری معنوی دارند به نام ملا عمر. طالبان از گروه‌های مسلح و چریکی تشکیل شده‌است با هدف واحدی به نام مقابله با آمریکا. به همین دلیل نمی‌توان تأثیر این ماجرا را بر

طالبان به طور دقیق تحلیل و تفسیر کرد. اما به هر حال بن لادن رهبر ایدئولوژیک اینها به حساب می‌آمد و کشته شدنش بر طالبان هم تأثیر می‌گذارد.